

ZE STARÝCH VLASTÍ.

Spisovatelka zemřela. Na Královských Vinohradech dokonala dne 5. března život svůj nejstarší spisovatelka česká paní Anna Fričová (pseud. Anna Sázavská), vdova po zesnulém spisovateli českém Josefu Václavu Fričovi. Zemřela před 7. hodinou ranní následky mrtvice. Zesnulá narodila se 22. března 1825 v Těchobuzi u Vlašimi z chudých rodičů.

Český aném svolán bude k jarnímu zasedání v sobotu dne 8. dubna.

Zabít vlastního otce. V Ruském u Kelče v okrese hranickém na Moravě bodl dne 13. března J. Tvrdoň svého vlastního otce z neznámé došud příčiny nožem úkladně do prsou. Smrtelně poraněný skácel se k zemi a ani nehlesav, skončil. Po spáchaném zločinu dal se vrah na útěk.

V Karlových Varech sřítla se dne 13. března dopoledne vnitřní část nové stavby u "tří ráž" v ulici u zřídla i s traversami a pohřbila mnoho zaměstnaných dělníků. Když hasiči a ochraný sbor jali se úsilovně pracovat na zachránění zasypaných, zřítla se další část budovy, která vyžádala opětě nových obětí a další zachraňování bylo stženo tím, že hrozilo opětě sesutí. Do 8. hodin večer bylo vytaženo deset mrtvých a jedenáct těžce poraněných.

Velkolepá schůze klubu lidové strany uvádí brněnské staroobčeské a klerikální orgány do stavu přímo zoufalého. Píší o ní způsobem, pro jehož označení není dosti vhodného slova. "Mor. Orlice" nazývá schůzi vpádem Mladočechů na Moravu a křičí z plných plíc, zejména na nižší duchovenstvo, aby neposlouchalo hlasu lidu, drželo věrně s hofráty a hledělo si přízně vlády, že bez hra. Taafna nedá se na Moravě ničeho dokázati. Probohosloví dr. Neuschl, pravil v katolicko-politické jednotě: "Pius IX. nazval liberalismus morem, národy hubičím. Pozor, Moravané! Čitně opatření! Hlíza moru valí se k vám z království a ta se jmenuje: Mladočestství! Liberalismus jest bahno, v němž utone vše, co působilo blaho hmotné a duševní všech národů! Proto ještě jednou: pozor, vy sedláci, kteří ještě držíte grunty, pozor, vy řemeslníci!" — Takovým tonem mluvil také dále. Řeč tu uveřejnil "Hlas", patrně na doklad, jak klerikálové míní se postaviti proti proudu lidovému na Moravě.

Požár vypukl v Lounech, dne 8. března o 11. hodině dopoledne z příčiny dosud neznámých, z venčí stodoly Taiblovy ve Hřbitovní ulici a ve čtvrt hodině zachvátil střechy celé řady domů a stodol po levé straně ulice. Pravé to moře plamenů, chroustující množství sousedních budov se šindelovými střechami. Odtud odešed na rychlo za náfkou a bédování vynášen nábytek a nářadí na Cyrillské náměstí. O 12. hodině chytila se střecha "Nové hospody" u silnice postolopratské a hned na to protějšp p. Fantova stodola pod samými valy. Prudký vítr zanášel oharky do města, ohrožuje tak zejména Dlouhou třídou, kde střechy jsou vesměs šindelové. Na štěstí obrátil se pak vítr do polí a spustil se drobný déšť, čemuž jedině děkovati sluší, že snad celé město nelehlo popelem. O 4. ho. byl požár neúpornou činností místních a okolních sborů hasičských a za přispění vojska na budovy původně zastřené, omezen.

J. M. Černý, spisovatel český a sekretář musea král. českého, jenž zemřel 6. března churavěl od několika let velmi povážlivě. Trpěl hostcem který pilného spisovatele před několika lety dělší dobu na lože poutal. Letní dobou meškával J. M. Černý obyčejně v Turnově a v okolí, odtud

vracel se vždy osvěžen a posílen k nové práci. Choroba jeho zhoršila se roku letošního tak nebezpečně, že nejdnou zachvácen byl mdlobou a musil býti do svého bytu odvezen. Před čtyřmi týdny dostavilo se také chrlení krve a lékaři rozpoznali žaludečního raka. Krvácení zastavilo se sice, avšak nemocný včihledě slábnul a konečně ani lože opustiti nemohl. Dne 5. břez. do půlnoci byl stav jeho uspokojivý, po půlnoci se však zhoršil a k ránu zemřel J. M. Černý vnitřním zakrvácením, nepozbyv do posledního okamžiku svého života vědomí.

Dne 8. března konala se v Mošovicích v Uhrách velká schůze lidu, četně navštívena. Jednohlasně přijata resoluce, v níž schůze vyslovuje se proti občanskému sňatku a matrikám a žádá za rovnoprávnost všech národností uherských.

Ve valné hromadě malostranské Městské besedy, v Praze dne 12. m. m. odbývané, interpelloval p. Fr. Kytka, co stalo se s jeho návrhem, podaným již před 1½ rokem, aby na dům v Ostruhové ulici, kde Jan Neruda žil a činnost spisovatelkou zahájil, zasazena byla pamětní deska. Po prohlášení výboru, že s finančních příčin nelze tento podnik provést, upustil pan Kytka od svého návrhu, avšak věci ujal se pan A. Nepomucký a poukázal k tomu, že právě malost ranská beseda jako hlavní středisko občanstva třetího města pražského měla by míti za povinnost tento podnik provést, učinil návrh, aby valná hromada uložila výboru, aby svolal zvláštní komitét k provedení této myšlenky v roce 1893, nejděle do svatočudných svátků. Zároveň podal návrh druhý, aby delegáti všech spolků malostranských ku spolupráci byli vyzváni. Oba tyto návrhy byly po delší debatě jednohlasně přijaty.

Dne 8. března k 8. hodině ranní vzňalo se v čistěné prádelny bratří Perutů ve Staré Libni 244 metr. centů americké a 100 metr. centů indické bavlny. Oheň byl továrními dělníky uhašen dřívě než přivolať libeňští a pražští hasiči mohli přispěti ku pomoci. Také tři čistec stroje byly poškozeny. Oheň vznikl nejspíše tím, že se bavlna vzňala sama sebou. Pohořel pácť si škodu na 60.000 zl., jsou však pojištěni.

Spotřeba tabáku v Rakousku. V prvních třech čtvrtletích roku 1892 bylo v Rakousku ve všeobecném prodeji prodáno tabáků a doutníků: za 61,989,214 zl., proti stejnému období r. 1891 více o 790,879 zl. neb o 13 procenta. Výsledek všeobecného prodeje zvýšil se proti stejnému období roku 1891 v Čechách o 231,940 zlatých.

Z Antverp došla do Prahy tato zpráva: "Pelopovy námlyvy", melodrama Jaroslava Vrchlického a Zdenka Fibicha, byly zde v pondělí, 6. m. m. na jevišti Národního diva dla flámského provozovány s neobyčejně skvělým úspěchem. Mistru Fibichovi zaslána byla o tomto představení následující telegrafická zpráva: "Úspěch rozhodný, srdečné blahopřání. Ed. Keurvels, P. Benoit, F. Gittens." Pan Keurvels jest kapelníkem Národního divadla flámského, pan Benoit známý hudební skladatel a pan Gittens městský radní v Antverpách. Choť skladatele paní Fibichová byla tomuto představení přítomna. Jak se dále oznamuje bude v Národním divadle flámském později vypravena celá trilogie "Hippodamie" oá Jar. Vrchlického a Zd. Fibicha.

Moravské místopředsedství vyslalo ku prozkoumání škod, způsobených rozvodněnou řekou Moravou, stavebního radu ryt. Webra z Ebenhofu a inženýra Sedláčka, kteří již nyní pracují na vhodných návrzích regulačních. Ze zprávy inženýra Sedláčka vidno, že město Veselí nad Moravou, pak obec Zarážice a Málkost jsou ve stálém nebezpečí, protože tam voda protrhla ochranné hráze; je nutno, tyto hráze nejen opravit, nýbrž i zdokonaliti, protože se přetrže mohou co rok opakovat.

ZPRÁVY ZAHRAJNÍČNÉ.

TELEGRAFICKÉ.

Hrabě pařížský zaslal monarchistickému komitétu ve Francii následující dopis: "Nynější postavení ve Francii jest nejvíce nebezpečné. Poslanecká komora ztratila veškerou důvěru. Vláda nemá zmušlosti, aby vystoupila proti socialismu, jest bezmocná ve své vlastní zemi a bez vážnosti v cizině. Pro muže poctivě smýšlející nastala doba, aby se vzhopili a čest Francie zachránili. Monarchisté nejsou žádnými politickými závazky spoutáni, jichž splnění by zavázali byli národnosti nebo náboženské svobodě. Monarchisté musí zároveň dáti na srozuměnou Francii, že jedině monarchie jest jí zárukou blahobytu. Můj syn jest nepochopen ve snáhách po dosažení tohoto cíle. Nebudeme šetřiti nijaké námahy, abychom dali Francii pevnějších základů — monarchistických!!"

Otto Brandes bude asi jedním z toho druhu šmoků, jací ode dávna národ český a snahy jeho hanobili. Týž byl pařížským dopisovatelem berlinského Tagblattu a po mnohá léta stavěl snahy Francie ve svém listě do špatného světla, vymýšleje kde co jen mohl proti vládě a národu francouzskému. Též v nynějších pro Francii trapných dobách, následkem škandálů panamských, psal do listu svého všeliké smýšlenky. Však jedna taková se mu nevyplatila. Sdělili jsme již, že syn prezidentův, mladý Carnot, obviněn byl, že přijímal úplatky od panamských švindlerů. Obvinění toto stalo se v Tagblattu, oním dopisovatelem Brandesem. Uvážíme-li, že mladík ten jest teď sotva pinoletý a že uplácení dělo se před 5 a více lety, sezname snadno bezpodstatnost takového obvinění. Národ francouzský ji též uznal a jedním Brandese způsobilo velké jítění, které vrcholilo v tom, že byl Brandes z Francie vypovězen. Když to se stalo, dopustil se Brandes nové perfidie. Zaslal svému časopisu a tento do světa kachnu, že jeho žena a dcera byly od lidu francouzského kamenovány. Z toho velký poplach v Německu a vláda německá prý uvažuje o tom, jakou odvetu by měla Francii dáti! Jelikož žurnalistika německá jest skoro šmahem v rukou židů, máme za to, že i Brandes je synem národa vyvoleného a jak ten umí o-vé ječetí a jak při sobě drží, jest všeobecně známo. Proto ten křik v Izraeli!

Ve vojště rakouském dějí se poněnáhu přípravy k válce. Rozmnožení vojska o 324,000 mužů bylo sice odloženo na neurčitý čas, ale vláda ustanovila, aby byla zemská obrana přetvořena na dvouletý systém a 25 pěších pluků má rozmnoženo býti o 144 mužův každý. (Všech pluků dohromady je 102.) Polní dělostřelectvo má rozmnoženo býti o 28 nových batterií. Rozmnožení pěších trup bude státi na 1,000,000 zl. Celá přeměna rakouské armády vyžadovala by nákladu 20,000,000 zlatých.

Ve Friedrichshu v Německu bylo dne 2. dubna velmi živo. Přes 4,000 mužův sešlo se zde zmíněného dne, aby oslavili jmeniny vysloužilého Bismarka. Bismark přijal v audienci celé množství vynikajících osob. Ba i sám princ Jitř pruský zaslal blahopřání, jakož i král bavorský a arcivévoda badenský. Csař Vilém neposlal žádné blahopřání.

Ex-diktátor Pierota z Peru sedí tiše v Panamě, dšhaje na vhodnou chvíli k návratu do svého domova. Poslal také již své jednatelky do Peru, aby pracovali pro něho k nastávajícímu presidentským volbám. Než volba neuskutečnil se před dnem roku 1894, jakkoli se zcela bez-

pečně ví, že Pierota hotov jest podniknouti útok, aby vypudil presidenta Morales Bermudez ještě před vypršením jeho úřední lhůty.

Ve Francii mají již opět kabinetní krizi. Udála se v pátek. Komora poslanecká odepřela většinou pěti hlasů vypustiti z rozpočtu nový zákon o lihovinách a jednati o něm, co o zákonu zvláštním, ač ministr finanční na to naléhal. Výsledek hlasování považovalo ministerstvo za projev nedůvěry a odstoupilo. Nepochybně že jsou ještě jiné příčiny a mezi těmi dojísta i ta, že ministerstvo bylo kolísavým v otázce švindlů panamských, ne dost odhodlaným pro ty, kteří požadovali rozhodné kroky a ne dost shovívavým, kteří by raději viděli celý škandál ukrytým. Nové ministerstvo sestaveno bylo hned v den následující, v sobotu, jak následuje: Meline, předseda a ministr obchodu, Dupuy vnitř, Trarieux spravedlnosti, Poincarre finanční, Spuller vyučování, Viette obecných prací, Rouvier námořnictva a osad, Viger hospodářství, Loizillon války, Develle zahraničních. Jsou to většínou noví mužové. Předseda Meline byl roku 1888 předsedou sčemovny.

Z Vídně dochází zpráva, která potvrzuje naši domněnku, že nový gen. konsul, jmenovaný prezidentem Clevelandem pro Vídeň, nebude tam přijat příliš vřele, následkem své židovské národnosti. Sděluje se totiž, že připravují se petice k vládě, v nichž žádáno jest, aby její vláda rakouská nepřijímala.

"Pacific Navigation Company" se usnesla snížití ceny za přeprav osob do Panamy a snížená ta sadba zůstane v platnosti po dobu trvání světové výstavy v Chicagu.

Mezence a Chappuliot, dva ve francouzských kruzích policejních známí anarchisté, byli 29. března odsouzeni pro vraždu svého soudruha mladého Bissona, jehož považovali za vyzvědače, k doživotnímu žaláři. V tajné schůzi anarchistů bylo usneseno, aby Bisson byl zavražděn a jmenovaní dva mužové přilákali jej na osamělé místo, kde ho noži smrtelně pobodali a pak zardousili. Mrtvolu hodili do průplavu st. denisského.

Dle úředních zpráv onemocněl v gubernii počolské v Rusku, jež má čilé obchodní spojení s Itálií a Německem, průměrně týdně 150 osob cholerou a třetina onemocnělých ná-kaze podléhá.

V poslanecké sněmovně pařížské podán byl návrh, aby zřízen byl stavidlový průplav z Garony do středozemního moře. Průplav má býti 328 mil dlouhý. Vojenští znaiči, zvláště Freycinet, jsou rozhodně pro podnik, neboť jest jeho vlastním účelem, aby zničen byl význam Gibraltaru, poněvadž v případě války francouzské lodi nepoplují gibraltarskou úžinou, nýbrž z atlantického moře po průplavu dostanou se do moře středozemního.

Ve Štýrském Hradci vykopána byla dne 20. března velká starořímská mosaiková malba. Jest to práce nemalé ceny umělecké, jež bude velikým obohacením musea, jemuž se dostane.

V politických kruzích německých lámou si nyní hlavy, co počít s Ahlwardtem, úhlavním nepřitelem všeho, co židem se zove. Vláda se bojho dáti zatknouti, neboť Ahlwardt má mnoho přívrženců, kteří jsou právě tak nadšení, jako přívrženci Bismarkovi. Mnozí, již dřívě přísně proti němu zakročeni odporovali, zhrozili se triumfů, jaké obyvatelstvo po jeho zvezení propuštěním v Lipsku mu připravilo. Od de monstrací Bismarkovi učiněných nikdo nebyl lidem tak ctěn jako nyní Ahlwardt. Panuje mínění, že kdyby vláda přísně proti Ahlwardtovi zakročila, mohlo by dojiti k revolučním výbuchům.

Parník Saginaw na čáře Clyde jedoucí ze San Dominga přistál u New Yorku 30. března. Účastníci jeho přinesli zvešt o uvěznění presidenta ze San Domingo námořními důstojníky (francouzskými) San Domingo City. Dle jich výpovědi vynutil president \$62,000 od jedné francouzské banky, jejíž jednatele vyzval dva křídáky francouzské ležící tam v přístavu, aby v zájmu banky zakročili.

Úřední telegram z Comayagua v Panamě oznamuje ze dne 30. března o vítězství, kterého dobyt gener. Vasquez při útoku na povstalec. Jeho řady zahájily palbu na nepřítel na všech stranách a postupující uvedly dva povstalec v čirý nepřířádek a zmatek. Mnoho povstalec zůstalo zabito na bojšti, a vládní trupy vyšly z boje se ztrátami nepřítelými. Pozdější zprávy oznamují, že dobyt gen. Villeta poznovu město Tatumby. Než této zprávě, ač pramenů oficiálních, nepřikládá mnoho víry.

Socialisté belgičtí odbývali schůzi silně obesanou dne 2. dubna v Bruselu, kde se jednalo o přípravné kroky, které činiti by nutno bylo, kdyby neprošlo v Belgii všeobecné hlasovací právo. Toho dne dostavilo se také 1,000 francouzských socialistů, kteří s velikou okázalostí navštívili majora v Roubadix a všechny městské úředníky a seřadění táhli slavnostně do spolkové sňně. Ze všech stran voláno: "Ať žije revoluce dlouhá léta!" Ujednáno všeobecná stávká v Belgii pro případ, že by všeobecné hlasovací právo mělo býti parlamentem obme-zováno.

Dovedný lékař vídeňský, vyslaný do jihovýchodních Uher, aby vyzkoumal, jak cholera pokračuje, praví, že nemoc se tam silně šíří. Zvláště prudce prý zuří v Petrovaradině. Vesnice Zaluce a Kudryaze v Haliči byly uzavřeny.

Z Vatikánu se oznamuje, že papež nebude uděleti audience členům katolických rodin panovníckých, již přijedou do Říma k stříbrné svatbě královských manželů italských.

Věští část arsenálu v Lille ve Francii lehla 31. března popelem. Zničeny byly všechny přípravy k plnění nábojů a melinitových pum. Prachárna a skladiště melinitu byly zachráněny. Škoda pácť se na milion franků.

Ministerstvo ruské nařídilo odvolání lékařsky řízených zdravotních stanic v Povolží, v nichž loni cholera tolik tisíc lidí pohubila. Zvláštní parníky se štábem lékařů budou jezdit po Volze, aby zachycovaly případné pacienty nebo mrtvolky na lodích, které po Volze jezdí. Vláda pečuje dále o zřízení zdravotních komisií, které by na všech místech k nimž dojdějí dráha, staraly se o vhodná zdravotní opatření.

Zprávy o bitvě u Geyrete ve státě Rio Grande dne 27. března sveden nejsou právě utěšené. Porážka byla děsná; 1,500 mužů stálo proti něbě. Dvě stě jich bylo ubito na místě a veliký počet poraněn. Stát voje byly poraženy a zbořeny byly naprostě vlády. Účin př, co nejdřívě nový útok na povstalec.

Spravedlivé a jisté.

V době nynější stále se poměň a tělo lidské, nemohouc se vpraviti změny tyto, podléhá mnohým nemocím, zvláště kašli a nasazením, z kterých povstávají nemoci velmi nebezpečné. Nutno, aby každý měl doma *Severův Balsám pro páneí neduhy*, který již obstará dlouhou zkoušku proti všem jiným lékům. Chcete-li míti lék spravedlivý, účinkující, kupte si tento lék, přfjemnou chuť, že i dětky rády užívají. Cena láhve 20 a 25 ctů. V obhtějte Severův Balsám, žádný

W. F. Severa,
Cedar Rapids, Iowa.